

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud: N. Ghedrovici)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ion Croitor și de Primăria comunei Geamăna, reprezentată de avocatul Raisa Meșteșug,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva Primăriei comunei Geamăna, intervenient accesoriu Ion Croitor cu privire la încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 3 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 mai 2019, SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Geamăna cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 30 octombrie 2018, în timpul efectuării lucrărilor cu excavatorul de către lucrătorul Primăriei comunei Geamăna, în apropierea casei de cultură din comuna Geamăna au fost deteriorate două cabluri de comunicații electronice de tip TPP 100x2x0,4; TPP 50x2x0,4 și altul de TPP 30x2x0,4.

A menționat că lucrările s-au efectuat la indicația primarului comunei Geamăna, r-nul Anenii Noi. Întru restabilirea funcționalității instalațiilor și cablurilor de comunicații electronice SA „Moldtelecom” a fost nevoită să suporte cheltuieli materiale în sumă de 27381,53 de lei.

Reclamanta a notat că conform informației parvenite de la Inspectoratul de Poliție Anenii Noi au fost informați că într-adevăr la 30 octombrie 2018, în timpul efectuării lucrărilor de amenajare a teritoriului cu excavatorul în apropierea casei de cultură din com. Geamăna, r-nul Anenii au fost deteriorate cablurile de comunicații electronice.

Inspectoratul de Poliție Anenii Noi a indicat că cablurile de comunicații electronice ce aparțin SA „Moldtelecom” nu erau amplasate la o adâncime corespunzătoare legală, iar în preajma locului unde s-a produs incidentul nu este instalat nici un indicator.

Pe marginea circumstanțelor sus menționate a remarcat că în timpul efectuării lucrărilor de amenajare a teritoriului cu excavatorul în apropierea casei de cultură din com. Geamăna (curățirea glodului), recunoscut de lucrătorul Primăriei com. Geamăna s-a luat un strat de pământ, care în consecință a condus la micșorarea

adâncimii de pozare a cablurilor de comunicații electronice, fiindcă astfel de lucrări s-au efectuat nu o singură dată.

A afirmat că în ceea ce privește lipsa indicatoarelor la locul incidentului a ținut să menționeze că în apropierea locului incidentului sunt instalate guri de canalizare, care sunt vizibile și avertizează despre existența rețelelor edilitare.

A mai menționat că pozarea traseelor rețelelor de comunicații electronice la locul incidentului s-a efectuat cu acordul Primăriei com. Geamăna, fapt care rezultă din cuprinsul documentației de proiect 05/09 RTE din 2009, coordonat la 28 mai 2009 de către Primăria com. Geamăna, r-nul Anenii Noi.

Reclamanta a reiterat că în situația în care pârâtul deținea informația despre rețelelor de comunicații electronice în zona în care planificase efectuarea lucrărilor de amenajare a teritoriului din apropierea casei de cultură din com. Geamăna, r-nul Anenii Noi, în conformitate cu pct. 22 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 284 din 13 aprilie 2009 urma ca până a începe lucrările în zonele de protecție a rețelelor de comunicații electronice, să fi luat cunoștință de amplasare a instalațiilor și traseelor cablurilor subterane ale rețelelor de comunicații electronice, și să fie instruiți de către reprezentantul furnizorului privind modalitatea de îndeplinire a lucrărilor de terasament în mod manual sau mecanizat, pentru a le asigura integritatea, fapt ce nu a fost făcut.

A considerat că pentru liniile de cablu, elementele de suport ale liniilor de comunicații electronice și instalațiile de comunicații electronice se stabilește o zonă de protecție în formă de fâșii de teren de-a lungul liniilor și instalațiilor de comunicații electronice, a căror lățime este de 2m de ambele părți.

Astfel, a declarat că primăria com. Geamăna a admis efectuarea lucrărilor cu excavatorul în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice în lipsa reprezentantului SA „Moldtelecom”, care conform pct. 19 din Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, este inadmisibilă.

Prin hotărârea din 18 martie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată acțiunea. S-a încasat de la SA „Moldtelecom” în contul Primăriei com. Geamăna, r-nul. Anenii Noi suma de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 15 aprilie 2020, SA „Moldtelecom” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 3 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de SA „Moldtelecom”. S-a casat hotărârea din 18 martie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, emițând o nouă hotărâre după cum urmează: S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom”. S-a încasat de la Primăria com. Geamăna, r. Anenii Noi în beneficiul SA „Moldtelecom” prejudiciul material în sumă de 27381,53 de lei, cheltuielile legate cu achitarea taxei de stat în prima instanță în sumă de 821,44 de lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat în instanța de apel în sumă de 616,08 lei.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 514, 1398 alin. (1)-(2), 1416 Cod civil, instanța de apel a conchis că soluția instanței de fond este una greșită, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator și interpretarea eronată a normelor de drept material.

Colegiul a atestat că din materialele cauzei rezultă că la data de 30 octombrie 2018, în timpul efectuării lucrărilor de amenajare a teritoriului în apropierea casei de cultură a com. Geamăna, de către cet. Ion Croitor, au fost deteriorate două cabluri de comunicații electronice de tip TPP 100x2x0,4, TPP 50x2x0,4 și altul de TPP 30x2x0,4, lucrările fiind efectuate la indicația primarului com. Geamăna, r-nul Anenii Noi.

Instanța a reținut că conform actului nr. 460 din 30 octombrie 2018 privind deteriorarea cablului de comunicații electronice, întocmit de reprezentantul SA „Moldtelecom”, inginer Victor Postica, la data de 30 octombrie 2018 în apropierea s. Geamăna, r-nul Anenii Noi au fost deteriorate două cabluri de comunicații electronice de tip TPP 100x2x0,4, TPP 50x2x0,4 și altul de TPP 30x2x0,4 de către Primăria com. Geamăna, procesul-verbal a fost adus la cunoștință primarului com. Geamăna.

Colegiul a reținut că conform calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe Linia de cablu de telecom plastic suspendat s. Geamăna, r. Anenii Noi cu numărul inventar 16016 care a avut loc la data de 30 octombrie 2018, SA „Moldtelecom”, a suportat cheltuieli în mărime de 27 381,53 de lei.

Mai mult ca atât s-a constatat că la 7 noiembrie 2018, SA „Moldtelecom” a depus un demers la IP Anenii Noi cu privire la deteriorarea comunicațiilor electronice, prin care a informat că în data de 30 octombrie 2018, în s. Geamăna, r. Anenii Noi, în timpul efectuării lucrărilor de excavare, la comanda primăriei, au fost deteriorate componentele rețelelor de comunicații electronice, patru cabluri (două cabluri de tip TPP 100x2, unul de tip TPP 50x2 și unul de tip TPP 30x2), astfel, a fost cauzat un prejudiciu material în valoare de 27381,53 de lei. Totodată a fost solicitată implicarea organelor de poliție în cercetarea cazului respectiv cu identificarea și atragerea la răspundere a persoanelor vinovate de producerea deteriorării.

Instanța de apel a remarcat că prin încheierea din 30 noiembrie 2018 emisă de către IP Anenii Noi s-a decis încetarea examinării altei informații, înregistrate în registrul nr. 2 sub nr. 5324 din 14 noiembrie 2018, deoarece s-a constatat că lucrările date s-au efectuat cu încărcătorul frontal pe bază de tractor, componentele rețelelor de comunicații electronice nu erau amplasate la o adâncime corespunzătoare legală și în preajma nu era amplasat nici un indicator care ar indica prezența și adâncimea cablurilor respective.

Astfel, Colegiul a atestat că s-a dispus încetarea examinării materialului dat, din motiv că fapta dată nu întrunește elementele constitutive al unei contravenții sau infracțiuni.

Colegiul a remarcat că conform pct. 17 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 284 din 13 aprilie 2009, pentru executarea tuturor tipurilor de lucrări ce implică lucrări de terasament în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice (cu excepția aratului la o adâncime nu mai mare de 0,3 m) pe terenul ce aparține persoanei fizice sau juridice, beneficiarul (antreprenorul) trebuie să obțină acceptul în scris al furnizorului în gestiunea căruia se află rețeaua de comunicații electronice.

Potrivit actului privind constatarea faptelor și stărilor de fapt nr. 035a-1/2019 din 28 iunie 2019, emis de către executorul judecătoresc Stolareenco Alexei s-a constatat că în spatele centrului cultural multifuncțional din com. Geamăna, r-nul

Anenii Noi în apropierea pilonilor se află o țevă, tub sau ghilza de culoare neagră, care vizual iese din sol și se amplasează deasupra pământului, la o distanță de aproximativ până la 30 cm, care a fost fixat foto și video.

Instanța de apel a învederat că conform pct. 8, 9, 10 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniile de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 284 din 13 aprilie 2009 pe traseele rețelelor de comunicații electronice, în extravilanul localităților se instalează semne informaționale ce servesc drept repere. Cantitatea, tipul și locurile de instalare a semnelor informaționale sunt stabilite de către proprietarii rețelelor de comunicații electronice, conform normativelor și regulilor de exploatare tehnică în vigoare.

Astfel, Colegiul a constatat că în intravilanul orașelor și altor localități traseele rețelelor de comunicații electronice, prin cablu se indică și se determină în baza indicatoarelor montate pe pereții clădirilor, pe elementele de suport ale liniilor aeriene și pe garduri, precum și în baza documentației tehnice.

În speță, s-a notat că granițele zonelor de protecție a traseelor rețelelor de comunicații electronice prin cablu sunt determinate de către proprietarii și/ sau întreprinderile ce asigură exploatarea acestor rețele însă nu vor depăși 2 m de la construcțiile marginale ale acestor rețele.

Colegiul a reținut că în locurile de instalare a punctelor de regenerare și amplificare a rețelelor de comunicații electronice, echipamentele cărora sunt amplasate în containere unificate direct în sol fără suprastructuri, trebuie să fie instalate semne de marcaj atât pentru timp de iarnă (troiene), cât și pentru timp de vară.

Sub acest aspect, a constatat că instanța de fond eronat a interpretat aceste înscrisuri și probe, iar afirmațiile precum că componentele rețelelor de comunicații nu erau amplasate la o adâncime corespunzătoare legală și în preajma nu este amplasat nici un indicator care ar indica prezența și adâncimea cablurilor date, nu au suport probatoriu. Or, din imaginile foto anexate la materialele cauzei precum și din explicațiile martorilor Victor Postica, primarului comunei Geamăna, r-l Anenii Noi audiați în ședința de judecată, rezultă că lucrările de terasament efectuate în data de 30 octombrie 2018 au constat în extragerea unui strat de sol cu o grosime de 0,80 m, care se acumulase de zeci de ani de zile.

Mai mult ca atât, instanța de apel a remarcă că martorii sus menționați au declarat că la o distanță de 5 (cinci) metri de la locul incidentului este instalat un pilon de beton armat pe care sunt suspendate liniile aeriene de comunicații electronice de la care se vede clar că liniile aeriene de comunicații electronice printr-un tub de polietilenă fixat de pilon se coboară în sol (subteran). Deci, coborârea liniilor aeriene de comunicații electronice de pe pilon în sol era vizibilă. În astfel de împrejurări nu era necesar instalarea a careva indicatoare suplimentare, deoarece existența instalațiilor și rețelelor de comunicații electronice erau vizibile.

Totodată, din materialele cauzei atestă, conform actului privind constatarea faptelor și stărilor de fapt din 28 iunie 2019, întocmit de executorul judecătoresc Alexei Stolearenco, că în spatele centrului cultural multifuncțional din com. Geamăna, r-nul Anenii Noi, în apropierea pilonilor se află o țevă, tub sau ghilza de culoare neagră, care vizual iese din sol și se amplasează de asupra pământului, la o distanță de aproximativ 30 cm, ce nu au un suport probatoriu din motiv că aceste constatări s-au efectuat după incident, adică după ce s-au făcut extragere de

sol cu mecanismul prenotat, care în final a și condus la micșorarea adâncimii de pozare a cablurilor de comunicații electronice.

În aceeași ordine de idei, Colegiul a apreciat critic argumentarea instanței de fond precum că nu au fost prezentat un proiect care să indice la ce adâncime urmau să fie instalate cablurile și nici nu s-a demonstrat existența indicatorilor corespunzători care ar indica prezența și adâncimea cablurilor date. Or, lucrările de terasament (extragerea stratului de pământ acumulat de zeci de ani de zile) s-a efectuat la comanda Primăriei com. Geamăna, r-l Anenii Noi, care deține informația completă despre amplasarea rețelelor de comunicații electronice în localitatea sa, drept dovadă servind documentația de proiect 05/09 RTE din 2009, coordonat la 28 mai 2009 de către Primăria com. Geamăna, r-nul Anenii Noi.

În situația în care instalațiile și liniile de comunicații electronice erau vizibile cât și a faptului că Primăria com. Geamăna, r-l Anenii Noi, deținea informația despre poziționarea rețelelor de comunicații electronice în zona în care planificase efectuarea lucrărilor de terasament în conformitate cu pct. 22 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea de Guvern RM nr. 284 din 13 aprilie 2009, urma ca până a începe lucrările în zonele de protecție a rețelelor de comunicații electronice, să fi luat cunoștință de amplasarea instalațiilor și traseelor cablurilor subterane ale rețelelor de comunicații electronice, și să fie instruiți de către reprezentantul furnizorului privind modalitatea de îndeplinire a lucrărilor de terasament, în mod manual sau mecanizat, pentru a le asigura integritatea, fapt ce nu a fost făcut.

Așadar, prin prisma prevederilor Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, paguba materială cauzată întreprinderii, în gestiunea căreia se află rețeaua de comunicații electronice, în urma ruperii sau deteriorării acesteia, se calculează reieșind din cheltuielile directe de restabilire a rețelei și veniturile tarifare ratate de către această întreprindere în urma întreruperii legăturii.

Reținând prevederile art. 17 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007, Colegiul a constatat că primăria com. Geamăna a admis efectuarea lucrărilor de terasament cu încărcătorul frontal pe bază de tractor în zona de protecție a rețelelor de comunicații electronice în lipsa reprezentantului SA „Moldtelecom”, ceea ce contravine pct. 19 din Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009.

În astfel de împrejurări, Colegiul a considerat întemeiat apelul declarat de SA „Moldtelecom” cu casarea hotărârii instanței de fond, și adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 10 februarie 2021, Ion Croitor și de Primăria comunei Geamăna, reprezentată de avocatul Raisa Meșteșug, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora

le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 3 noiembrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 10 decembrie 2020 (f.d. 187), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursul declarat la 10 februarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 12 martie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 201), însă până la data examinării recursului, în adresa instanței nu au parvenit referințe.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Croitor și de Primăria comunei Geamăna, reprezentată de avocatul Raisa Meșteșug, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Croitor și de Primăria comunei Geamăna, reprezentată de avocatul Raisa Meșteșug, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ion Croitor și de Primăria comunei Geamăna, reprezentată de avocatul Raisa Meșteșug, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Croitor și de Primăria comunei Geamăna, reprezentată de avocatul Raisa Meșteșug, împotriva deciziei din 3 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat